

Zpravodaj

Českého krajského spolku Beseda

Čtvrtletník – květen 2014 – číslo 2

Trimestriel – mai 2014

Driemaandelijks – mei 2014

EDITOR: Dušan Swalens, dušan@swalens.eu

www.beseda.be - spolek@beseda.be

Bureau de dépôt: 1420 Braine-l'Alleud 1

PP 6/68473

Oslava 110. výročí založení Besedy

Kulatá výročí a narozeniny jsme zvyklí slavit jinak, lépe a okázaleji než čísla, která nekončí onou magickou nulou. Proto jsme se i na jubileum naší Besedy dlouho a pečlivě připravovali. Datum oslavy bylo stanoveno na **neděli 23. března 2014**. Ve svátečních šatech a sváteční náladě se členové Besedy i pozvaní hosté sešli v slavnostně připraveném sále Stálého zastoupení České republiky při EU. Nad oslavou přijali společnou záštitu velvyslanec ČR v Belgii pan **Ivo Šrámek** a velvyslanec ČR při EU pan **Martin Povejšil**, jenž se však musel nakonec z pracovních důvodů omluvit. Za svou nepřítomnost se též omluvil velvyslanec Slovenské republiky v Belgii pan Ján Kuderjavý, slovenské velvyslanectví na oslavě zastupovala konzulka paní **Beáta Kostilníková**. Z účasti na oslavě se s politováním musel omluvit i předseda senátní komise pro kraje pan **Tomáš Grulich**, předseda Československého ústavu zahraničního pan **Jaromír Šlápota** a nový zmocněnec pro krajské záležitosti MZV ČR pan **Karel Kühnl**. Poslední dva jmenovaní nám poslali omluvný dopis a blahopřání.

© foto Dušan Swalens

Dopis od JUDr. Karla Kühnla, zvláštního zmocněnce pro krajské záležitosti na MZV ČR

Vážená paní předsedkyně,

moc děkuji za pozvánku na recepci ke 110. výročí založení spolku „Beseda Volnost“ v Belgii. Jsem velice rád, že se recepcce bude konat pod záštitou pánů velvyslanců Šrámka a Povejšila. S činností Besedy jsem dobře obeznámen a vysoce oceňuji šíři Vašeho záběru při snaze o zachování a šíření české kultury a českého jazyka v Belgii.

Komunita českých krajanů v Belgii se v posledních letech rozrůstá o stále větší počet nových příchozích. I u nich zaznamenáváme snahu o zachování jazyka, zejména pro jejich děti. Také z tohoto důvodu vznikla nová tradice vítání občanů, kterou bych chtěl v letošním roce využít k návštěvě krajanů v Belgii. Při té příležitosti bych se rád setkal s Vámi a s dalšími členy Českého krajského spolku Beseda.

Moc se omlouvám, že nebudu moci přijet už v březnu na recepci ke 110. výročí, ale dlouhodobě sestavený pracovní a cestovní plán mi to nedovolí. Vaší oslavě přeji krásný průběh a těším se, že se s Vaší prací budu moci osobně seznámit na podzim letošního roku.

*Se srdečným pozdravem
Karel Kühnl*

BESEDA

51, rue des Arbalétriers
1420 Braine-l'Alleud

Destinataire

BELGIQUE - BELGIE
1420 BRAINE-L'ALLEUD 1
P 001887

Oslava 110. výročí založení Besedy

Český krajský spolek Beseda byl založen 6. března 1904, tehdy se ovšem jmenoval Českoslovanský spolek Volnost. Po 1. světové válce doplnil do svého jména slovo Beseda a po dalších 80 let byl známý jako **Beseda Volnost**. Spolek byl založen jako filantropické sdružení a této zásadě byl věrný po celou dobu své existence. Za šíření dobrého jména naší republiky v zahraničí a za rychlou a nezištnou pomoc českým obcím v době ohrožení, např. po povodních, byla v roce 2004 Besedě udělena prestižní cena **MZV Gratias agit**.

Dnešní název Český krajský spolek Beseda byl přijat valnou hromadou před 10 lety, když byl založen Slovenský krajský spolok. Těší nás však, že je mezi našimi členy a příznivci stále hodně slovenských přátel. Proto jsme oficiální část recepce zahájili jak českou, tak i slovenskou hymnou. V podání **Bruselského cellového dua**, které koncertuje ve složení **Zuzana Jirglová a Charlotte Barbier**, si přítomní obě hymny s dojetím poslechli, případně i zazpívali.

Ke krajanům, nebo jak je dnes moderní říkat - k zahraničním Čechům a Slovákům, promluvil **pan velvyslanec Ivo Šrámek**. Ve svém spontánním a přátelském proslovu vyzdvihl, jak je důležitý kontakt zástupců ČR s krajaney, kteří v dané zemi žijí, ukázal to i na příkladech ze svého osobního působení, např. v New Yorku, čímž netušeně dobře nahrál panu profesoru Jánovi Valachovi, který vystoupil později.

Přítomným jsem představila stávající výbor Besedy, který byl na dvouleté období zvolen říj-

novou valnou hromadou. Ředitelkou České školy bez hranic, jež vznikla při Besedě v Bruselu v roce 2010, je **Dagmar Straková**; o pokladnu a účty se stará **Martina Schusterová**; Zpravodaj edituje, naše akce fotograficky dokumentuje a fotokroužek vede **Dušan Swalens**; do práce výboru se dále aktivně zapojují **Alena Staňová**, kterou znáte jako průvodkyni na našich výletech a procházkách; **Karin Dem Harvanová** a **Věra de Ligt Karasová**, jež připravily krásné fotoalbum, přehledně ukazující, čím žila a co dokázala Beseda za posledních 10 let; účetnictví Besedy kontroluje **Barbora Frostová**. Výbor byl téměř kompletní, jen Věra nám na oslavě chyběla. Všem jsem za práci pro spolek poděkovala a všechny odměnila krásnou růží, načež jsem byla sama zaskočena velkou, sluncem prozářenou kyticí. Máme opravdu skvělý tým, ve kterém se nám dobře pracuje a kamarádí, na který je spolehnouti. Jsem tomu vděčná!

Nemyslete si, že oslava našeho výročí byla suchopárným sledem proslovů, hlavní náplní byla kultura a na prvním místě - hudba. Dagmar Straková představila program **hudební sekce ČSBH**, která vznikla před 2 lety. Se známými lidovými písněmi i složitějšími skladbami klasických autorů vystoupili malí i větší žáci: **Noe Créteur** a **Jan Straka**, dále **Kristýna Luňáková**, **Zuzana Lekešová** a **Damián Klínovský**. Občas hráli sami, jindy za doprovodu jejich lektorek **Nadi Müllerové** a **Slávky Olešové**. Každý z nich obdržel po vystoupení nejen růži, ale i velký potlesk. Na závěr této části zazněla oblíbená Masa-

rykova píseň **Ach, synku, synku**, jejíž všechny tři sloky jsme si s chutí společně zazpívali.

Beseda by nemohla toto krásné jubileum slavit, kdyby se celé generace nesnažily o to, aby nejen žila a fungovala, ale aby doopravdy vzkvétala. Nebylo jednoduché přežít dvě světové války a překonat i další těžkosti, které se za více jak 100 let v životě spolku vyskytly. Na samém počátku byli členy spolku pouze muži, ženy se ve větší míře zapojily až po druhé světové válce. Dnes je počet mužů i žen v Besedě (až na výbor ☺) celkem vyrovnaný. Běžným pohledem do sálu každý lehce zjistil, že je mezi členy Besedy hodně mladých lidí a rodin s dětmi. To nás velice těší, neboť budoucnost každé společnosti, tedy i našeho spolku, spočívá právě v dětech. Stovku dospělých účastníků oslavy doprovázelo na 30 dětí, o jejich zábavu se před zahájením oficiální části i po ní postaraly lektorky ČSBH **Marie Zajícová** a **Martina Rzehulková**. Akce pro děti jako Mikuláš a divadelní loutková představení patří k tradičním aktivitám spolku po celou dobu jeho existence. V posledních letech k nim přibyla i oslava Dne dětí.

Děti jsou sice naše budoucnost, avšak na příslušníky starší generace, kteří spolek vedli v minulých letech a bez nichž by dnes nebylo co slavit, bychom neměli zapomínat. S mnohými krajaney jsme se již museli rozloučit, za všechny jsme vzpomněli alespoň pány **Alexe Hollinského** a **Bohumila Šponara**, paní **Janu Cools Šrajlovou** a **Blanku Valachovou**. Další krajané se

Více fotografií z akcí na www.beseda.be/fotogalerie, © foto Dušan Swalens

ze zdravotních důvodů již nemohou našich aktivit účastnit. Nemohla jsem neuvést dlouholetou předsedkyni **Jindřišku Bourgaux Šimáčkovou** a jednatelku **Zdeňku De Raad Makoňovou**, bývalou předsedkyni **Zoru Papežovou** a též naši nejstarší krajanu paní **Ludmilu Kupkovou**. V předsálí byly pro mnohé krajany připraveny dopisy, které měli přítomní možnost podepsat a připsat i osobní pozdrav; děti jim nakreslily obrázky. Nevadilo, že většina přítomných tyto krajany neměla možnost poznat, vřelý pozdrav, byť od neznámých krajanů, jim udělal, jak jsme předpokládali, velkou radost. Jejich reakce tomu nasvědčují.

Máme tu však i generaci krajanů, která je stále aktivní, mezi nimi jsme museli vyzdvihnout hlavně dlouholetou pokladní Besedy a naši věrnou dopisovatelku do Zpravodaje paní **Alenu Gilbert**. Ze skutečně mladé generace si pochvalu za fotodokumentaci našich akcí zasloužila **Liselotte Swalens**. Besedních aktivit se s elánem nadále účastní pan profesor **Ján Valach**, **Oldřich Zábrodský**, paní **Adriena Vander Perre**, **Anne-Marie Štěpánová** a další. Vždy je rádi mezi námi přivítáme! Kromě naší krásné hymny Ta naše v zahraničí dřív vždy dojímal **Hašlerova Ta naše písnička česká**. Nebylo zábavy, na níž by ji krajané po hudebnících nepožadovali a zpívali ji pak s velkým citem, držíc se kolem ramen. Právě pro naše starousedlíky zahrálo tuto píseň Bruselské cellové duo. Kdo chtěl, zpíval nebo si ji alespoň notoval.

Náš krajanský spolek by nedokázal rozvíjet tolik aktivit, kdybychom se nemohli spolehnout na podporu a vstřícnost snad všech zastoupení, které v Belgii máme. Hlavní poděkování patřílo především našemu **zastupitelskému úřadu**

v čele s **panem velvyslancem, Českému centru, Pražskému domu**, **Plzeňskému**, **Jihomoravskému**, **Karlovarskému**, **Ústeckému** a dalším krajům. Velmi slibně se rozvíjí spolupráce s **katedrou bohemistiky ULB**. Spolupráci je možné rozvíjet i s ostatními českými subjekty v Bruselu. V poděkování a různíčkovém odměňování nebyla opomenuta ani skvělá spolupráce s organizací zvanou **Carrefour de Cultures Romanes**, kterou zastupoval pan **Roland Forrer**. Tato organizace již přes 20 let dodává do českých a slovenských škol, kde se vyučuje francouzština, francouzské knížky a časopisy, a to zcela zdarma. Jediné, co je třeba z naší strany zajistit, je doprava. Pokud víte o nějaké takové základní nebo střední škole v Česku nebo na Slovensku, řekněte jim i nám o tom. Učitelé na tamních školách nemají dostatek výukových materiálů a budou vám opravdu vděční. Kontakt na CCR je na stránkách Besedy v užitečných informacích. V tomto děkovačím vstupu jsme nezapomněli ani na ty zaměstnance **Stálého zastoupení**, kteří nám pomohli vše připravit po organizační a logistické stránce, hlavně paní **Kramperové** a panu **Timárovi**. Zvláštní potlesk si zasloužil pan **kuchař Mareš**, který pro nás připravil bohatě prostřený stůl.

Jedním z vrcholů celého odpoledne bylo vystoupení pana **profesora Jána Valacha**. Hned na počátku roku mi pan profesor, který je dlouholetým členem Besedy, přislíbil účast na oslavě našeho výročí a nabídl, že si pro nás připraví hudební vystoupení. Co to bude, mi sdělit odmítl, mělo to být a zůstalo to až do tohoto svátečního odpoledne zahaleno tajemstvím. Dozvěděla jsem se pouze, že jím bude „neznámá skladba známého autora“. Pan profesor zahájil tajemně, navázal šikovně na řeč pana velvyslance o New Yorku, spojil 110. výročí založení Besedy se 110. výročím úmrtí Antonína Dvořáka (navíc v sále, kde byla o týden dříve vernisáž věnovaná tomuto světovému skladateli) a ještě - jen jakoby mezi řečí - stihl vyzdvihnout zásluhy mého amerického manžela **George** na hladkém průběhu všech besedních akcí a věnoval mu za souhlasného potlesku všech přítomných svou růžičku. Inu, i bez not, jen ze slov dokázal náš pan profesor spontánně složit skutečně virtuózní skladbu! A ono překvapení, ptáte se? Byla jím skladba **My country**, kterou Dvořák složil za svého pobytu v Americe na slova tehdejší americké hymny, ta se totiž tehdy zpívala na melodii **God Save the Queen**. Dvořákova melodie velice blízce připomínala moravskou a českou píseň, což umožnilo panu profesorovi vtipně poznamenat, že jsme málem mohli tuto skladbu

slyšet při nadcházející návštěvě **Baraka Obamy** v Bruselu. Osud tomu však chtěl jinak: píseň zůstala 100 let zapomenuta a pan profesor **Valach** ji vydal ve svém aranžmá v roce 1992. Důvěrně nám, nedočkavým přítomným sdělil, že tehdy zazněla v podání Antverpského komorního sboru poprvé, avšak že směle můžeme provedení této Dvořákovy „Mé vlasti“ (nebo chcete-li „Mé země“) na naší oslavě považovat za světovou skoropremiéru. Jistě si umíte představit, jak moc jsme chtěli tu skladbu konečně slyšet! Poslechnout jsme si ji mohli v klavírní podobě celkem třikrát, vždy v trochu jiném pojetí. Jak náš krajanský spolek, tak oba naše zastupitelské úřady dostaly výtisk této skladby na památku.

Nedá se říci, že by oslava 110. výročí Besedy měla jen jeden zlatý hřeb, byly totiž minimálně tři: kromě vystoupení dětí z hudební školy a překvapení pana profesora **Valacha** přispěli k zajímavému programu i **čeští malíři**, kteří svá díla tvoří v Belgii. Kurátorkou malé doprovodné výstavy byla **Sabina Winklerová**, která se své role zhostila velmi zodpovědně a profesionálně. Představila nám **Terezu Ramanovičovou**, vystupující pod uměleckým jménem **Zeta Azereta**, **Ludvíka Regnera**, jehož ilustrace k překladu básní **Maurice Carëma** měli mnozí z vás možnost zhlédnout nedávno v Pražském domě, a v neposlední řadě svou sestru **Lindu Winklerovou**, která je letos též lektorkou v ČŠBH.

V roce 2012 vznikl při Besedě a hlavně při ČŠBH **fotokroužek**, jenž vede fotograf **Dušan Swalens**. Během recepcce byly některé zajímavé a zdařilé fotografie vytvořené členy fotokroužku promítány na plátno.

Oficiální část ukončilo opět Bruselské cellové duo, a to **Ježkovou** písni **Nebe na zemi**, načež byli přítomní pozváni k bohatě prostřenému stolu. Violoncellistky v průběhu odpoledne nadále svou podmanivou hudbou mile podbarvovaly přátelský hovor všech přítomných, v sále i předsálí vládla opravdu příjemná atmosféra.

Na závěr mi ještě dovoluť citovat moudrého českého herce **Radovana Lukavského**, jenž říkal, že **BYT znamená být k něčemu dobrému DOBRÝ**. Věříme, že Beseda vždy dobře plnila a nadále bude plnit své poslání sdružovat krajany a důstojně reprezentovat naši zemi v Belgii, kde jsme našli nový domov. I v dnešní době může každý z nás Besedě v tomto úkolu a snaze „být k něčemu dobrému dobrý“ podle svých možností a sil pomoci. S chutí do toho - půl je hotovo!

Olga Schmalzriedová

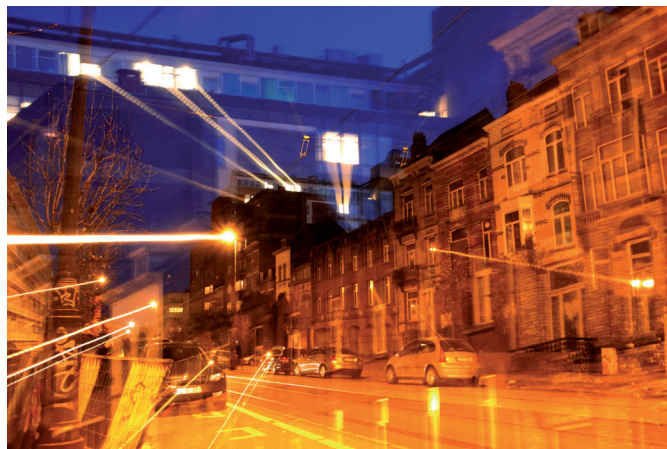

Kurzy kreativní fotografie

Minulá minivýprava byla do noční ulice. Tento poněkud tajemný žánr je technicky náročnější, zároveň však skýtá nečekané výsledky a vybízí k experimentování. Toho jsme tentokrát bohatě využili, mnohdy zaujati přímým dotvářením reality příslovečným „kreslením světlem“.

Výhodné je nefotit noční snímky v noci, avšak počkat si po západu slunce na téměř temnou oblohu s ještě patrnou kresbou, kdy již ve městě svítí lampy. To je ten správný okamžik několika málo minut, jež nám dávají prostor pro vyváženou expozici. V opačném případě je kontrast příliš veliký. Obdobné je to při východu slunce, tam je času ještě méně, asi dvě tři „zlaté“ minutky na zachycení magické atmosféry.

Na další jarní setkání v České škole bez hranic Brusel se těší vedoucí Dušan.

© foto Liselotte Swalens

© foto Jindra Kocman

© foto Zuzana Vidrová

Obnova Bezručovy chaty na Lysé hoře

V souladu se slibem, který jsme dali **Klubu českých turistů v oblasti Moravskoslezské** v loňském roce, poslal v březnu letošního roku Český krajanský spolek Beseda na obnovu Bezručovy chaty **300 €**. Větší část této sumy činil výtěžek z prodeje knih našich krajanů, přesně 262 €, zbytek jsme doplnili z naší pokladny. Podle našich dřívějších informací za to stavitelé pořídí dveře do pokoje, včetně zárubně, a snad i něco navíc, neboť je letošní převodový kurz vyšší.

Co se knih týká, stále ještě asi 250 knih máme k dispozici, jsou mezi nimi romány, sci-fi, detektivky, literatura faktu, historická (20. století), životopisná a fotografická díla českých i zahraničních autorů v českém překladu, několik knih je ve francouzštině. Pokud **máte o knihy zájem**, zašleme vám jejich seznam, abyste si mohli vybrat. Knihy se prodávají za 1 € (brožované) nebo 2 € (vázané). Využijte této nabídky.

Divadlo Hoteliér

Český krajský spolek Beseda ve spolupráci s Danielou a Martinem Dubovými uvedl v lednu v divadle Tomberg hru **Pavla Landovského „Hodinový hoteliér“**, kterou vzápětí ještě reprízoval v Pražském domě v Bruselu. Herecké obsazení obstaral **Kytlický ochotnický spolek** pod režijním vedením **Heleny Albertové**. Tato hra, uvedená koncem šedesátých let v pražském Činoherním klubu, skládala ze všech Landovského her největší uznání kritiků i diváků. Je to příběh dvou mužů, kteří za peníze půjčují svůj byt ne právě nejšťastnějšímu mileneckému páru. Autor si bere na mušku pošetilost lidského jednání, přízemní snahu bez skrupulí vytěžít ze všeho, co se nabízí. Rozehrává komedii založenou na vztazích této různorodé čtveřice, ale vyzdvihuje i snahu zachovat si, navzdory vlivu prostředí, jakýsi lidský rozměr a smysl pro hodnoty.

Ptáte se, co má společného Český krajský spolek s osobou Pavla Landovského? Tak jako se mnoho starších členů krajského spolku rozhodlo, ať už dobrovolně nebo nedobrovolně, k emigraci a usadilo se v Belgii, také Pavel Landovský se jak známo ocitl v nucené emigraci v Rakousku. Po podpisu Charty 77 se stal v republice nepohodlným a byl v sedmdesátých letech politickými poměry přinucen náhle a nekompromisně odejít. Naštěstí

se mu nakonec podařilo získat herecké angažmá ve vídeňském Burgtheatru. Začít však nový život v jiné zemi s jazykovým handicapem a se zcela odlišným kulturně společenským zázemím, bez okamžité možnosti práce, bylo a je nesmírně těžké. Ne každému se to podařilo zvládnout a krajané v Belgii znají řadu příběhů, které vzbuzují jak respekt, tak soucit k těm, kteří si emigraci prošli.

Díky sídlu evropských institucí se Brusel rozrostl o další příliv cizinců z členských států Evropské unie, zvláště po roce 2004. Podobným způsobem jsme se v roce 2003 zabydleli v Bruselu i my. Naši přátelé i rodina zůstali v Praze, proto jsme hned začali hledat krajany a také jsme je brzy našli. Díky akcím, které pořádala Beseda, jsme se brzy cítili jako doma. Zajímavá byla např. debata s panem velvyslancem Havlíkem, či později se současným velvyslancem panem Šrámkem, pravidelné schůzky krajanů v Pražském domě s nezapomenutelnými koláči připravenými paní předsedkyní osobně anebo letní opékání špekáčků či krajské tancovačky. Potkali jsme v Belgii pozoruhodné a zajímavé lidi – jak emigranty z doby po roce 1948 či 1968 s pohnutými osudy (např. hokejistu pana Zábrodského), tak krajany, kteří jsou tu teprve krátce. Také jsme tam s mnohými navázali přátelské vztahy, které nás velmi obohatily.

Těmto krajanům zejména jsme chtěli na závěr našeho desetiletého pobytu v Bruselu poděkovat, a proto jsme se rozhodli zorganizovat toto české divadlo. Chtěli jsme všem Čechům a Slovákům v Bruselu zpřístupnit kvalitní a netradiční představení amatérských herců a hru, která není momentálně v repertoáru našich

divadel. Věříme, že jsme trochu přispěli i k tomu, aby Pavel Landovský nebyl svými obdivovateli zaškatulkován pouze jako svébytný a nezaměnitelný herec, ale také jako velice plodný a pozoruhodný dramatik.

Daniela Dubová

My děkujeme manželům Dubovým za to, že k nám byli vždy vstřícní, že jsme díky nim mohli v Pražském domě pořádát akce o víkendu. Martin vystoupil několikrát v roli laskavého Mikuláše, Daniela byla též vždy ochotná přiložit ruku k dílu. Budete nám v Bruselu chybět!

Děkujeme vám i za iniciativu uspořádat na rozloučenou zajímavé divadelní představení. O tom, že se setkali u diváků s velkým ohlasem, svědčí e-maily, které jsme dostali. Dovolte nám citovat alespoň dva:

Zaroven Vam zo srdca dakujem za veľmi prijemny vecer pri divadelnom predstaveni Hodinovy hotelier, bolo to vyborne a navyse skvele organizacne zvladnute.

Prajem Vam nadalej vela sil pri sprijemnovani nasho zivota v Bruseli a mnoho invencnych napadov.

Pekny den, Katarína

Díky za váš mail a potvrzují, že mám zájem dostávat od vás informace i pozvánky na vaše akce. Na představení Hodinového hoteliéra jsem byla a moc se mi líbilo. Člověk je tu vděčný za každý kousek české kultury.

Přeju krásný den a budu se těšit na maily od vás.

S pozdravem Ivona

© foto Dušan Swalens

Vzpomínka na výstavu fotografií Dušana Swalense BIO LOUTKY v Českém centru

Fotograf Dušan Swalens na sklonku loňského roku rozhodně vykročil svou prezentací v New Yorku na světovou uměleckou scénu. Přesto nezapomíná na kontakt se svým publikem v České republice a v Belgii, protože obě země jsou pro něj synonymem části slova znějícího nám všem velmi mile a blízce, slova domov.

Život tomu chtěl, aby se cesta Dušana Swalense zkřížila s cestou Dimitri Jageneau, kurátora sbírky loutek Divadla Peruchet. Výsledkem jejich setkání je obrazová publikace Collections PERUCHET, pro kterou snímky jednotlivých kusů vzácné sbírky loutek vytvořil právě Dušan Swalens a informace k nim připojil Dimitri Jageneau. Nejzajímavější fotografie v unikátním spojení - BIO a LOUTKY - vystavilo České centrum od 10. února do 10. března. I když jde o kolekce, jejichž setkání je na první pohled náhodné, překvapivě na sebe působí ve vzájemné synergii.

Fotografovat loutky je tak trochu jako fotografovat herce za zataženou oponou.

Živí herci jsou před začátkem představení připraveni. V gestech je patrné napětí. Jsou nalíčení, oblečení do vyžehlených kostýmů, podvědomě listují texty, které hodiny memo-rovali. Pak se z hlediště ozve první, druhý a třetí gong. Moment, kdy inspicient volá na scénu, promění herce z číhajících šelem připravených k lovu v mžiku v lovce, kteří vtrhli do boje. Když po svém výstupu ustoupí ze světelných ramp, vrací se zkrvavení, otrhaní a pokoušaní - přesně tak, jak si to režisér přál - poražení, nebo vítězství s kořistí. V šatně pak živí herci odkládají své postavy a mimo divákův pozorný pohled se promění v kamínky, které mizí okamžitě v barevné každodennosti mozaiky světa.

Loutkám, těmto vždy koncentrovaným hercům, připravil jejich tvůrce jediný výraz tváře a jediný kostým pro všechny příležitosti. V jejich charakteru není ani chyba ani faleš ani manýra ani váhání, kterým je ovlivněn živý herec. Ať už to bylo na Filipínách, v Číně nebo Thajsku, vynasnažil se tvůrce loutky o dokonalost - stejně jako se o dokonalost pokusil pohádkový zebřák Gepetto v italském příběhu Pinnocchio.

Zatímco živý herec se neustále vyvíjí, vývoj loutky je završen okamžikem, kdy ji loutkař odevzdá divadlu dokonalou v každém momentu její existence. Tvůrce loutek zastavil čas a vložil ho

do vzhledu a charakteru loutky. Vytvořil dokonalý objekt pro objektiv fotoaparátu makrofotografie. Pokud se díváme na fotografii loutky, vidíme podruhé zastavený čas. Podruhé jej zastavil fotograf. Zastavil světlo, které hrou stínů některé rysy loutky vyzdvihovalo a jiné potlačovalo, světlo uvízlo ve fotografii v setině sekundy.

Zastavení času při nepředstavitelné rychlosti světla je nejdůležitějším tajemstvím fotografie.

Fotografie nezachycuje předměty, osoby nebo zvířata a děje, jak se nám mylně zdá. Fotografie zachycuje světlo, které odráží. To je zázrak fotografie.

Stejný zázrak principu fotografie způsobil, že při pohledu na snímky z kolekce BIO nevidíte botanický taxon, který můžete pojmenovat latinskými a národními rodovými a druhovými jmény, zařadit ho k čeledi a rodu, vysuší a uložit do herbáře. Stejný zázrak fotografie způsobil, že s trochou fantazie vidíte namísto rostliny tlukoucí srdce, holubici s rozepjatými křídly, zářící hvězdu do betlémskou a jiné málo pravděpodobné jevy, které si vzhledem ke svému vždění a empirické zkušenosti ani náhodou nespojujete s říší rostlin.

Přestože materiální podstata fotografovaného objektu v kolekci BIO i v kolekci LOUTKY je jiná, pokud přijmete pohled na fotografie s potlačením empirie, jsem přesvědčená, že atmosféra setkání říše loutek a říše bio na jediné výstavě přinesla všem divákům klíč k cestě do světa fantazie.

Fotograf Dušan Swalens vyrazil na objevitelskou výpravu za fantazií s makroobjektivem svého fotoaparátu na přelomu milénia.

Pro autorskou tvorbu Dušana Swalense bylo určující setkání s fotografem Bohuslavem Růžičkou, průkopníkem makrofotografie v regionálním kontextu. Dušan Swalens se mohl setkat s obrazovou tvorbou fotografů světových, např. Karla Blossfeldta. Ale období svého uměleckého zrání prožíval v Československu, které se teprve probouzelo z informační a společenské izolace, proto osobní setkání s inspirujícím regionálním umělcem přineslo rozhodující impuls k rozvoji experimentů s makrofotografií.

V následujících letech se s Dušanem Swalensem setkala autorka tohoto textu, která pracovala jako novinářka na Mezinárodním festivalu filmů pro děti a mládež ve Zlíně. Když pak v roce 2008 připravovala k tisku intimní sbírku vlastních vánočních textů s nepřeložitelným názvem Šťastíkování (rozuměj „přání štěstí“), požádala Dušana Swalense o fotografie, které by ilustrovaly poetická zamyšlení nad tajemstvím a kouzlem Vánoc. To bylo poprvé, co autorská tvorba fotografa pronikla na veřejnost.

V dalším roce oba společně začali připravovat soubor fotografií, který vyšel knižně pod názvem Makrofotografie svazek I. - ELEMENTY (2010). Už první publikace naznačovala směr, kterým se chce Dušan Swalens se svou tvorbou ubírat, ale teprve výstava cyklu Elementy v lázeňském městě Luhačovice, které miloval tvůrce světově proslulé operní i symfonické tvorby Leoš Janáček, rozhodla o konkrétním směru rozvoje dalších svazků Makrofotografie. V loňském roce tak v návaznosti na celý projekt publikoval Dušan Swalens svazek II. makrofotografií s názvem - BIO (2013) a připravuje se na svazek III. ANorganic, který jak už název naznačuje, bude makroobjektivem sledovat neživou přírodu a její přetváření lidskou prací. Vyvrcholením cyklu by pak mohly být svazek IV. věnovaný zoomorfním motivům a svazek V. lidské tělo.

Děkují Českému centru za milou, přátelskou a vnitřně atmosféru, kterou vytvořilo pro prezentaci výstavy BIO - LOUTKY.

Kateřina Pešatová

© foto Liselotte Swalens a Matěj Karásek

NOC S ANDERSENEM 2014

Česká škola bez hranic Brusel se letos již podruhé zapojila do projektu nazvaného „Noc s Andersenem“, pohádkové čtenářské akce pro děti, jejíž dnes už mezinárodní tradice započala na půdě českých knihoven v roce 2000. Myšlenka nočního hlasitého předčítání dětských knížek malým čtenářům záhy získala až nečekanou popularitu, každoročně se začalo přespávat nejen v knihovnách, ale také ve školách, družinách, ústavech sociální péče a dětských domovech napříč celou Českou republikou. A postupně se zapojily také další země. Od roku 2002 se nocuje i na Slovensku, od roku 2003 v Polsku atd. Hlavním cílem celého projektu není nic více ani nic méně, než oslavit Mezinárodní den dětské knihy, tedy 2. duben coby připomínku výročí narození významného dánského pohádkáře H. CH. Andersena, tím nejlepším možným způsobem, totiž četbou knížek pro děti dětem. Nejedná se o žádnou reklamní či propagační akci konkrétního autora či konkrétní knihy, účelem je podnítit děti k četbě, pomoci jim odhalit kouzlo, které jim může poskytnout jen a pouze kniha, probudit fantazii, podnítit kreativitu, vzbudit touhu po dobrodružství a především dětem ukázat a dokázat, že ono dobrodružství a zábavu lze zažít i během večera bez počítače, televize, elektronických her apod.

Zatímco v České republice se takto letos počtrnácté oslaví svátek dětské knihy v noci ze 4. na 5. dubna, v bruselské české škole se

předčítalo, kreativně vytvářelo, dramatizovalo a samozřejmě také nocovalo poslední víkend před velikonoční prázdninovou pauzou. Letošní rok jsme se tematicky zaměřili na tvorbu spisovatelky a malířky Daisy Mrázkové, v jejichž knížkách se prolínají motivy dětí, zvířat, přírody a věcí kolem nás. A tak jsme se po rozsáhlých organizačních přípravách v sobotu odpoledne 29. března 2014 konečně sešli a společně se pustili do práce. O půl páté přicházeli první malí předškoláčky a školáčky, všichni dle instrukcí plně vybaveni potřebnými lůžkovinami a svačinkami, v pět hodin jsme byli nastoupeni v plném počtu, program byl nabitý a nebyl prostor otálet. Všichni jsme se vzájemně seznámili a pustili se do úvodních her. Poté následovala dramatická rozcvička, při níž jsme během chvilky zažili tolik nečekaných proměn, od slona či mravence počínaje a tovarnou na zvykačky konče, a podívali jsme se do tolika fantastických krajín a překvapivých míst, že bychom je jen stěží dokázali všechny zpětně přesně vyjmenovat. A když jsme už byli rozcvičeni, tak jsme konečně mohli začít tvořit – větší školáci se pustili do náročného úkolu, a to napsat svou vlastní knihu! Výtvarné ilustrace vyňaté právě z knížky Daisy Mrázkové měly děti doprovodit smyšleným příběhem. Neméně náročný úkol však dostali předškoláci, kteří se realizovali výtvarně a na tři velké archy papíru zvlášť vytvořili ilustrace k pohádce o slonovi, o mravenci a o veceře. Potom jsme se všichni

společně navečeřeli, zahráli si ještě další hry, např. s balónky, vzájemně jsme si prohlédli naše opravdu povedené výtvary a proběhlo pochopitelně také autorské čtení vlastní knižní tvorby školáků. V sedm hodin se k nám připojily děti z dramatického kroužku, které pro nás měly přichystané překvapení – zahrály nám pohádku na dobrou noc. Závěrečná nadšeně přijatá balónková bitva nás však znovu vyčerpala, takže jsme se museli před spaním ještě posilnit druhou večeří, jablčky a mrkvičkou. A pak už jen převléct se do pyžámka, vyčistit zuby a šup do postýlek, předčítání pohádek na dobrou noc začalo... Ráno nás v půl osmé čekal budíček, po vynikající snídani, kdy velké poděkování za uvečené buchy a jiné dobroty patří především paním učitelkám a některým maminkám, se předškoláci a školáci dali do závěrečné výroby loutek, o půl desáté jsme se s dětmi, pro které si již přicházeli rodiče, rozloučili. Nikoli však s dětmi z dramatického kroužku, pro ty hlavní program teprve začal! Taktéž jsme se věnovali tvorbě Daisy Mrázkové, pouštěli jsme si dokument a vytvářeli jsme drobné tematické etudy.

Závěrem snad už jen poděkovat, za organizaci, přípravu, vaření a pečení, trpělivost, dobrou náladu a vytvoření skvělé a přátelské atmosféry, paní učitelce Dorce, Kláře, Marii, Lindě, Daně, Martině, rodičům, a samozřejmě milým a šikovným dětem za píli a úsměvy!

Martina Rzehulková, stážistka v ČŠBH Brusel

Výstava ke 110. výročí úmrtí Antonína Dvořáka

Velký zážitek nám přichystalo 14. března 2014 Zastoupení Středočeského kraje v Bruselu, které uspořádalo na Stálém zastoupení ČR při EU zajímavou výstavu, spojenou s klavírním koncertem. To vše ke 110. výročí úmrtí jednoho z největších českých skladatelů, **Antonína Dvořáka**.

Z vystavených fotografií jsme poznali místa, kde Antonín Dvořák žil a komponoval, včetně jeho rukopisů nebo jeho osobní korespondence. Poté následoval úchvatný klavírní koncert, interpretovaný 23letým studentem z pražské konzervatoře Karlem Vrtiškou, hrajícím díla A. Dvořáka, B. Smetany a L. Janáčka. Mluvit však v jeho případě coby o studentovi není příliš na místě. Byl to spíše profesionál, který byl návštěvníky odměněn nekonečným potleskem vestoje, vyžadujícím další přidání, kterého se nakonec všichni dočkali skladbou Bély Bartoka. Byl to nezapomenutelný zážitek.

Na vernisáži byla přítomná i dlouholetá organizátorka výstav o A. Dvořákově paní Vladimíra Šplíchalová, odcházející po letech usilovné práce na odpočinek, se kterou se s mnoha díky rozloučila ředitelka Zastoupení Středočeského kraje v Bruselu paní Dana Krutinová.

Alena Gilbert

Jarní dýchánek

Odejít ze země, kde jsme vyrůstali, není snadné rozhodnutí. Jedna věc je odejít za studiem či za prací na pár měsíců, celý rok nebo i na několik let a vědět, že se potom vrátíme k rodině, přátelům, na místa, která nám byla od dětství drahá... a jiná věc je odejít na celý nebo skoro celý život. Dnes si naštěstí odchodem již dveře zpět nezavíráme, takže rozhodování není tolik dramatické. Přesto nemůžeme dopředu vědět, jak dalece budeme schopni si přivyknout na novou zemi, nový jazyk, novou kulturu a zvyky a na vše, co žít v zahraničí obnáší. Také předem netušíme, nakolik nám bude náhle chybět všechno to, co bylo dosud zdánlivě všední a samozřejmé!

Dnes už neemigrujeme, ani se nevytěhováváme, tato slova se pomalu přesouvají do kategorie zastaralých a historických slov, stejně jako slova emigrant, exulant a vystěhovelec. I slovo „krajan“ přestává být moderním a stále častěji jsme nazýváni „zahraničními Čechy“. Život v zahraničí nás však (stejně jako dřív) obohacuje i ochuzuje: jsme bohatší o mnohé poznatky a zkušenosti, mnohé nám však v novém působišti chybí. Na druhé

straně se naopak učíme vážit si těch bývalých samozřejmostí.

Pojďme si o těchto úskalích i radostech v roce, kdy slavíme 110. výročí založení Besedy, popovídat s psycholožkou **Mgr. et Mgr. Annou Hoffmannovou**, která nám na úvod poví, na co si máme dávat pozor, čeho se vyvarovat a do čeho se naopak pustit bez obav. Přítomní se zeptají na to, co je v tomto ohledu zajímavé či trápí, vymění si zkušenosti. Dnes sice můžeme být v téměř denním kontaktu s blízkými, kteří zůstali „doma“, můžeme se pravidelně a často vracet na kratší či delší návštěvy. Přesto se jedná o určité vytržení z kořenů, které jsme zapustili v místě, odkud pocházíme, a otázkou je, zda se ty kořeny budou schopné uchytit v půdě nové. I pro starousedlíky může být zajímavé se pod vedením paní psycholožky ohlédnout zpět na to, jak jsme určité situace řešili a jak bychom to mohli zkusit udělat jinak.

Jarní dýchánek se bude konat v **Pražském domě** (avenue Palmerston 16, 1000 Brusel) v sobotu **17. května 2014 od 14:30**. Jak už jistě víte, naše schůzky jsou neformálními, řekla bych

skoro rodinným posezením. K dýchánku tedy neodmyslitelně patří přátelská atmosféra a malé občerstvení. O hudební osvěžení se v úvodu postará **Bruselské cellové duo** ve složení Zuzana Jirglová a Charlotte Barbier. Pro snadnější přípravu a hladký průběh celého odpoledne bude lepší, když svou účast předem ohlásíte na adrese **spolek@beseda.be**.

Tentokrát budeme mít navíc i krásný důvod k oslavě: na návrh Velvyslanectví České republiky v Belgii se ministr zahraničních věcí ČR pan Lubomír Zaorálek rozhodl věnovat dlouholetému členovi naší Besedy **panu profesorovi Janu Valachovi** za šíření dobrého jména České republiky v zahraničí prestižní **cenu Gratias agit 2014**, kterou pan profesor převezme v Praze v červnu t.r. Pan Ján Valach a jeho zesnulá manželka Blanka jsou exulanti z let 1968 / 1969, kteří prožili následující roky v Antverpách, kde - a nejen tam - propagovali českou a slovenskou hudbu. Více se dozvíte v příštím čísle Zpravodaje.

Z celého srdce panu profesorovi Valachovi k tomuto skutečně zaslouženému ocenění blahopřejeme!

Záříjový výlet do Brugg a Gentu

Milí přátelé,

jak bylo slíbeno, ve dnech **27. a 28. 9. 2014** se uskuteční naše návštěva Brugg a Gentu. Bruggy již někteří z vás znají, ale i tak vám - jako přípravu na toto město - doporučuji Rodenbachovu knihu „Mrtvé Bruggy“. (Vyšla před pár lety česky v překladu Jany Dratkové a od 22. března ji v šestidílném seriálu v rádiu Vltava čte Ivan Řezáč.)

V sobotu se projedeme na lodičkách, polelkujeme na Burgu (Hradní náměstí) a určitě si dáme něco na zub v některé z četných restaurací. -:) Ubytování je zajištěno v historickém centru v **hotelu 't PUTJE** na 't Zand 31. Cena dvoulůžkového pokoje i se snídaní je **87,50 eur**. Máme objednaných 10 dvoulůžkových pokojů. Pokud si nechcete na poslední chvíli hledat ubytování sami, přihlaste se raději co nejdříve na adrese **spolek@beseda.be** a my vám pokoj / lůžko zarezervujeme.

Zájemce o ubytování prosím, aby poslali patřičnou částku za rezervované pokoje či lůžka na konto Besedy u ING číslo **BE26 3630 3022 4129, BIC: BBRUBEBB** nejpozději do **1. 9. 2014**. Pokud se ze závažného důvodu nebudete moci výletu nakonec zúčastnit a do 20. 9. 2014 nám to oznámíte, bude vám platba vrácena. Po tomto datu bude třeba najít náhradníka, neboť se objednané pokoje musí zaplatit. Samozřejmě bude též možné připojit se k výpravě jen v jeden ze dvou dnů, ale věřte, že takto o hodně přijdete. -:))

Po nedělní snídani odjedeme do malého, ale živého městečka Gentu. Kdo obdivuje obrazy, jistě si nenechá ujít polyptych Klanění se mystickému jehňátku; jiní se možná těší do mučírny... na prohlídku, samozřejmě!

Věřím, že to bude taková pěkná tečka za právě uplynulým létem, a těším se.

Vaše Alena S.

Dětský den a grilování v „Lese snů“

Milí přátelé,

v letošním roce máme štěstí, že **Den dětí** připadá na neděli. Do Lesa snů vás tedy můžeme pozvat **1. června 2014**. V prostoru FGH poblíž dětského hřiště se **od 12 do 19 hodin** bude grilovat, v odpoledních hodinách (od 15 do 17 hodin) budou moci vaše děti pod vedením lektorů z naší České školy bez hranic soutěžit. Za svůj výkon a účast obdrží děti hezké ceny.

Jestlipak víte, **proč se svátek dětí slaví právě 1. června?** V tento den se v roce 1925 konal v San Franciscu festival Dračích lodí, na nějž přivedl čínský konzul mnoho sirotků, aby poukázal na to, že by se společnost měla o děti více starat. V tentýž den probíhala v Ženevě Světová konference pro blaho dětí,

která sice svátek dětí neustavila, ale na základě těchto dvou významných událostí Dětský den v našich zemích od druhé světové války slavíme. Přispěla k tomu i Mezinárodní federace demokratických žen, která v roce 1949 pod vlivem masového vraždění dětí v Lidicích a Oradouru vyhlásila Den na ochranu dětí.

„Bois des Rêves“ poblíž Ottignies a Wavru (Allée du Bois des Rêves 1, 1340 Ottignies/Louvain-la-Neuve) snad již všichni znáte a taky víte, že grilovat zde můžeme za každého počasí. Tradiční občerstvení, včetně masa, nápojů všeho druhu a domácích dobrot, zajistíme.

Přihlaste se prosím e-mailem do 15. 5. 2014 na spolek@beseda.be, s přihláškou raději neotálejte, prostor pro grilování je omezený a vaše děti

se též nebudou moci účastnit her a soutěží, pokud počet přihlášek dosáhne maximálního limitu. V přihlášce uveďte počet dospělých osob a počet dětí, zvláště vyjmenujte děti, které budou soutěžit, uveďte jejich jméno a věk.

Vstupné činí 3 eura za každou dospělou osobu a též za každé soutěžící dítě ve věku od 2 let. Děti, které soutěžit nebudou, vstupné neplatí. Patříčnou sumu pošlete na účet Besedy u ING BIC: BBRUBE-BB a IBAN: BE26 3630 3022 4129 **nejpozději do 25. 5. 2014**. Pro členy Besedy připravíme malé, milé překvapení.

Těšíme se na opětné shledání a krásnou pohodu, která tam vždy vládne.

Výbor Besedy a lektorky ČŠBH

Milí přátelé,

čas běží mílovými kroky: nedávno byly Vánoce a dnes máme přede dveřmi již svátky velikonoční... K pocitu raketového letu časoprostorem přispívá i letošní počasí: když se zima chová jarně a na jaře se hlásí již léto, těžko se v čase orientujeme.

Naším členům proto připomínáme, že již začal nový rok a tím i potřeba obnovit členství v Besedě. Jak? Zaplacením ročního příspěvku. Pokud

se považujete za členy Besedy, avšak jak v minulém, tak v tomto čísle nenacházíte na této straně svou členskou kartičku, věřte, že jste příspěvek letos zatím neposlali. Do banky nemusíte samozřejmě běžet hned na počátku ledna, příspěvek můžete poslat kdykoliv během kalendářního roku. Dovolujeme si vám jej zde jemně připomenout, a to pouze proto, že nám někteří z vás píší na podzim, že si právě uvědomili, že

v daném roce příspěvek ještě neplatili a že je na to máme raději upozornit. ☺ Členský příspěvek činí **15 eur za jednotlivce a 25 eur za partnery** anebo za ro-

dinu. Stačí poslat patřičnou sumu na účet Besedy u ING BIC: BBRUBE-BB a IBAN: BE26 3630 3022 4129. Platí se jen jednou za rok, dobrovolnému navýšení se meze nekladou.

Pokud členy Besedy zatím nejste, avšak přáli byste si podpořit naše aktivity, dostávat tištěný Zpravodaj, mít snížené vstupné na některé naše akce nebo se těšit na malé překvapení, nic vám nebrání členem se stát. Abyste věděli, do čeho jdete, na stránkách www.beseda.be najdete besední stanovy. Naše pomyslné dveře, ale hlavně naše srdce a mysl jsou otevřené všem našim krajanům a přátelům naší země, kteří - jak se říká - v dobřím přicházejí. Členství v Besedě však samozřejmě není podmínkou toho, abyste se mohli účastnit kterýchkoliv aktivit, které pořádáme. Máte-li o ně zájem, budete vždy vítáni.

Výbor Besedy

ČESKÝ KRAJANSKÝ SPOLEK
ČLEN 2014

Spolek krajanů v Belgii od roku 1904
Amicale des Tchèques de Belgique depuis 1904
Vereniging van Tsjechen in België sinds 1904

Jména a Příjmení
BESEDA

Představujeme vám krajany

Ten březnový den, kdy jsem se vypravila na návštěvu k české krajance **paní Lídě Francombe**

byl spíše letní než jarní, slunce svítilo ostošest a mě přepadla fajn nálada, taková, jakou obvykle míváte, když jdete k někomu, koho vůbec neznáte, ale o kom jste již slyšeli vyprávět mnoho zajímavého. Tak jakápak bude paní Lída?

Hned na začátku prozradím, že než se přistěhovala do Belgie, žila 45 let v Americe, co je ale neuvěřitelné, je to, že je narozena v roce 1923, což znamená, že je jí 91 let. Ano, četli jste dobře, je jí skutečně tolik let. Nemyslete si, že na ni prozrazují nějakou tajnost, ona se se svým věkem vůbec netají. Právě naopak, asi lidi ráda šokuje, protože takový věk by jí určitě nikdo nehádal.

Zvoním u jejích dveří, kam mě přichází přivítat pěkná, příjemná a usmívající se paní Lída, obličej olemovaný bílými vlasy, pevně mi svírá ruku a překvapuje

mě slovem: „Ahoj!“ Nezklamala moje očekávání. Patří totiž k lidem, na které se rádi díváte a se kterými si rádi povídáte. I proto se u ní hned cítím jako doma. Mluví plynou česťinou, jen občas jí vypadne nějaké slovíčko, to pak přecházíme do angličtiny. Abychom se ale po chvíli opět vrátily k češtině.

Jsem netrpělivá, co se o této naší krajance všechno dozvím, začínám jí klást otázky, jen dosedneme.

Slyšela jsem o vás, že jste hodně cestovala po světě. Kde jste se ale narodila?

Jsem z Českomoravské vysočiny, později se ale rodiče přestěhovali do Pardubic a já s nimi. Otec pracoval u Čsl. státních drah, kde za německé okupace sabotoval, co mohl. Hlavně Němce, kte-

ří jezdili transitem se svými vojenskými vlaky do Ruska na frontu. Anebo distribuoval letáky, což bylo přísně zakázáno. Otec samozřejmě nesměl o ničem takovém mluvit, takže ani já jsem netušila, že pod mojí postelí ležely schované letáky.

Maminka byla za mlada poslána do bohaté rodiny, aby se naučila něčemu lepšímu. Tam však dělala i těžké práce, máchala třeba prádlo v ledové řece, až z prochazení onemocněla a celý život tím pak trpěla.

A vaše studia?

Za války, v roce 1941, to mi bylo 18 let, jsem se dostala do Prahy, do Jazykového ústavu. Ten však později zavřeli a nás nasadili do továrny v Čelákovících.

O továrně a o vlaku nám vypráví paní Lída svými vlastními slovy:

Do práce jsem musela vstávat v pět, vlak jel v šest, plný nasazenců z Prahy. Na půli cesty do Čelákovic začala houkat siréna, což znamenalo poplach. Vlak se proto zastavil, každý musel okamžitě vyskákat z vlaku a utéci se skrýt do polí. Slyšeli jsme aeroplány, nic jsme však neviděli. Byla to spojenecká letadla, letící přes naše území. Já seděla skrytá v bramborách, vedle mě starší pán, který se mě zvědavě zeptal, zda jsem nová, že mě ještě nikdy neviděl. „Jestli je to váš první den v Čelákovících, tak se obraťte a vraťte se rychle do Prahy. V továrně bude chaos, přijedte raději až zítra.“ Tak jsem ho uposlechla. Druhý den se však opakovalo totéž, až třetí den jsem se konečně dostala do továrny. Ve vrátnici byli dva Švejkové, vtipy jen lítaly. Až po dlouhé chvíli jsem se dostala do kuchyně, kde jsem měla titul asistentky paní účetní v kuchyni. Lepila jsem lístky, nosila kafe do kanceláří, otravná práce k ničemu. Na víkend jsem jezdila do Pardubic pomoci mamince a upéci buchty, které jsem si brala s sebou. V pondělí jsem jich dala pár na vrátnici, za což mi odpíchli na píchacích hodinách odchod teprve v pět, zatímco já jsem odešla už ve tři :-).

Čtenáře bude taky zajímat vaše historka z vlaku ...

Musím prozradit, že jsem hrozně ráda pletla. Jednou jsem seděla ve vlaku, na sobě moc krásný svetr. Mládenec sedící proti mně se zeptal, zda odevzdám svetr do sběru. (Pěkné věci se v té době odevzdávaly nacistům.) A já na to: „To bych ho raději spálila.“ Dvě ženy, sedící v kupé u okna, po mně začaly plivat a volaly: „Tschechische Schwein!“ Zachránil mě průvodčí, za jehož zády jsem vystoupila v Kolíně. Přešla jsem rychle do vedlejšího vagónu, byla jsem bílá, v šoku, takže mi lidé uvolňovali místo.

V takovéto rozjitřené době mi v dubnu 1945 ředitel továrny, kterého jsem učila anglicky, řekl: „Už to brzy praskne, jeďte domů.“ Tak jsem jela.

Vraťme se ještě k vašemu studiu ...

Jakmile se univerzita otevřela, vrátila jsem se ihned do Prahy a zapsala se do prvního semestru. Studovala jsem angličtinu a ruštinu a byla zároveň v Mezinárodní unii studentů, kde jsem tlumočila. V roce 1948 jsem tlumočila studentům z Bristolu, což se mi stalo osudným. Seznámila jsem

se tam totiž s Mauricem a byla z toho láska.

Maurice požádal o souhlas studovat v ČSR fyzikální fakultu, což bylo akceptováno. Já tedy studovala filozofickou fakultu, on fyzikální. Já ukončila studia v r. 1950, on ještě pokračoval v doktorátu.

Když jsme se vzali, museli jsme se každý měsíc hlásit na policii, což se nám moc nelíbilo. Proto když manžel dostal nabídku z Plymouthu, hned místo přijal.

Takže jste se stěhovali z ČSR do Anglie ...

Než jsme tam dojeli, musela jsem ale ještě zažít ponižující situaci. Detailní seznam věcí, které jsem si brala s sebou, musel být tak podrobný, že bylo nutno uvést i počet špendlíků. Nevěříte? Tenkrát to tak ale skutečně chodilo. A při cestě letadlem jsem se musela vysvléci jen do spodního prádla, abych třeba neukrývala něco na těle.

V Londýně jsem učila a Maurice taky. Tam se nám narodil syn John.

Později dostal manžel nabídku z Wembley, kam jsme se přestěhovali. Dělal tam výzkum pro General Electric. Tam se nám narodilo druhé dítě, dcera Leona.

A pak následovalo i další stěhování, že?

Z Wembley směřovaly naše kroky do USA. Do Pittsburghu, kde jsme žili dlouhých 45 let. Já tam učila v Soukromé dívčí škole, kde jsem založila fitness centrum, Maurice opět pracoval ve výzkumu.

Do ČSR jste se někdy nevypravili?

O prázdninách jsme cestovali po celém světě, do ČSR ale ne. To jsme dobře znali. Tam jsme si vyjeli až daleko později. Po smrti

manžela, před dvěma roky, jsme se tam konečně vypravily s dcerou. Nepředstavitelně tam sněžilo, Praha byla jako pocukrovaná. Bylo to moc krásné.

A vaše děti? Pokračovaly ve stopách rodičů a taky cestovaly?

Syn je zvukový inženýr, má nahrávací studio a bydlí v Oreganu v Americe.

Dcera Leona je Angličanka, její manžel je Američan.

Je pianistkou, dostala stipendium do Kanady do Mezinárodního uměleckého ústavu, kde jí bylo po čase nabídnuto místo v Bruselu, odkud by mohla organizovat spojení mezi východem a západem, což do té doby nebylo příliš obvyklé. Přestěhovala se tedy do Bruselu. Vystupovali v různých zemích, dcera hrála jako sólistka v Pražském orchestru, ale i v Pražském kvartetu. Po narození dětí, kdy se již nemohla věnovat sólové hře, začala psát knížky a komponuje.

Vnučka Eva studuje bioinženýrství, vnuk Nicolas hodlá studovat filmovou grafiku.

Tedy tedy chápu, proč jste se ocitli zde v Bruselu i vy ...

Ano, je to skutečně tak. S manželem jsme se rozhodli, že je nám daleko lépe u vnuků v Belgii, chtěli jsme je vidět, jak nám odrůstají. V Belgii žijí již 10 let.

A ještě poslední krátkou otázkou. Prozradte nám prosím recept na dlouhověkost a na vaši vitalitu?

Do svých 80 let jsem hrála tenis, hodně jsem cvičila, což ale dělám dodnes, jsem částečnou vegetariánkou, nejím červené maso, ale zato miluji pražské párky :-). Nikdy jsem nekouřila a nepiji, jezdívám s belgickými důchodci na výlety, což mi vždy pěkně protáhne celé tělo.

Za pěkné vyprávění jsem paní Lídě poděkovala a popřála jí pevné zdraví, které jí může posloužit i k návštěvám akcí a výletů našeho krajského spolku. Paní Lído, přijďte, naši krajané vás mezi sebou rádi přivítají.

Alena Gilbert

Nevzal by mě někdo na kafe?

pokračování z čísla 1/2014

Milí krajané, v lednovém čísle jste si mohli přečíst první část povídky Marie Zajícové o cyklistickém přátelství, vzpomínáte? Naší hrdince bylo v Kodani smutno, a ač hledala především společníka na kafe, ozval se jí cyklista, jmenoval se Paul. Jste zvědaví, jak to bylo dál? Tak tedy čtete:

Před Vánocemi se chystám domů do Prahy. Přišel se rozloučit. Za zády má dárek pro mě. Je neohrabaný, což se mi líbí. Vytahuje objemný balíček a přeje mi hezké Vánoce doma u rodičů. Helma na kolo. Skáču radostí, můj skok míří k němu do náruče. Zcela kamarádsky samozřejmě. Nejdříve mě zcela kamarádsky chytil. Pak mě objal a začal mě nádherně líbat. Tedy zcela nekamarádsky. Dvacátého prosince se z nás stali milenci.

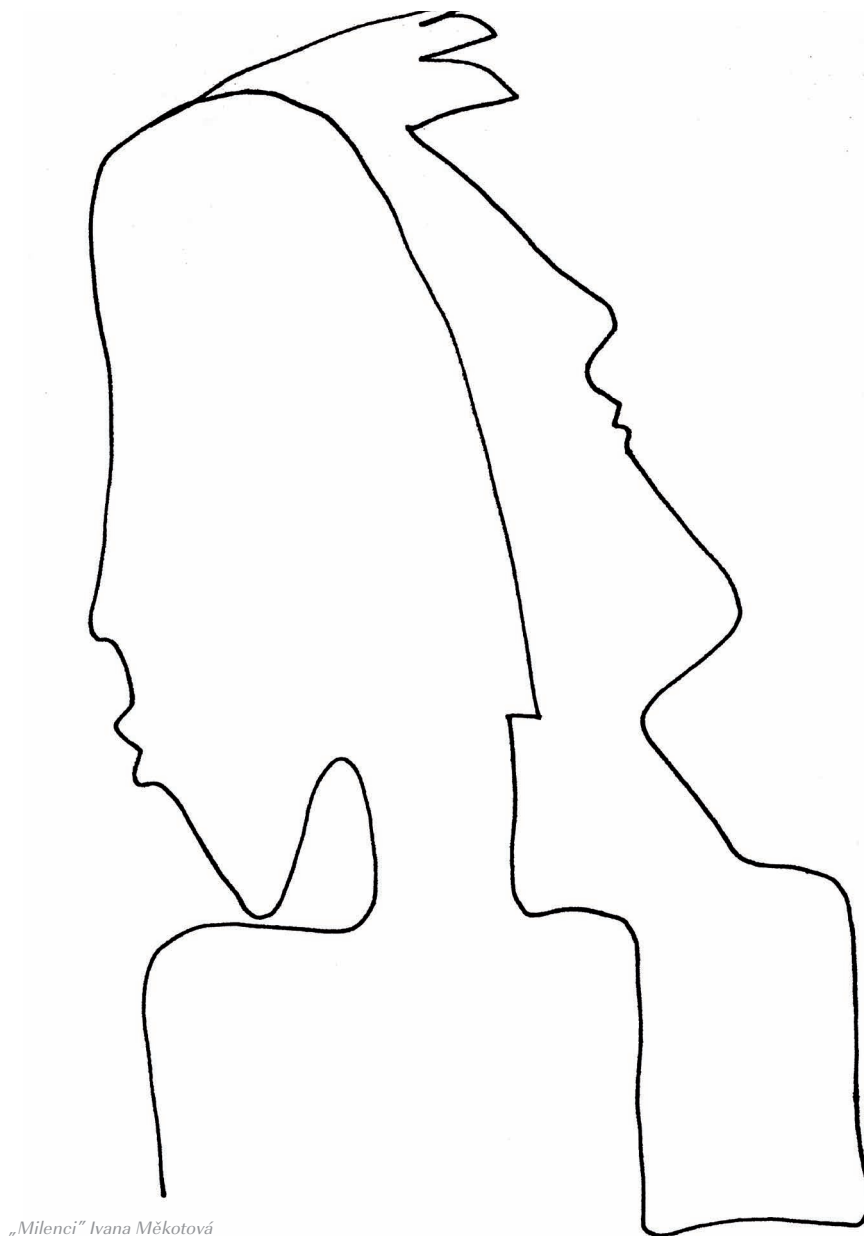
Trávím Vánoce u našich v Praze. Paul píše nebo volá denně. Moc by si přál, abychom spolu strávili Silvestra. Jen my dva. Pojede-me někde na kole a večer si pustíme staré filmy. A do Nového i nového roku vykročíme spolu. Třicátého mám sbaleno a chystám se na letiště. Těším se jako malá holka, až se ho dotknu, podívám se na něj a šlápnu mu na nohu. Dělá, že to nesnáší, ale čeká, až to udělám a pak se jako zlobí. Já se směju, ale ne jako. Chci mu zavolat, že vzlétám. Nebere mobil. Zkousím a zkousím, nejde to. Píši SMS. Je nedoručena. Co se sakra děje? Že by s někým slavil? Ale s kým? Pokud vím, rodiče už nemá, s bratrem není už pět let v kontaktu a s kamarády se nikdy neopíjel.

Na letišti mě nečekal. Nemohu uvěřit, že tam není. Tak třeba něco chystá doma. Doma nic. Nikdo na mě nevyskočí ze zádveří nebo ze skříně. Nevybafne z koupelny. Prostě se vypařil. Jen to kolo od něj stojí v předsíni. A máš to...

Zkousím zase mobil. To už brečím. Ne vzteky, ale beznadějí. Kde je?

Proč se na mě vykašlal? Proč nepřišel na letiště? Proč není doma? Proč mi říkal, jak se těší, a teď tady není? Nebrečím, řvu. Lítostí a už asi i vzteky. Co tohle všechno znamená? To jsou blbý vtipy. Nebyly! Paul zmizel. Prostě nebyl. Nikde. Teprve teď mi došlo, že se nemám ani koho zeptat. Byli jsme pořád jen spolu. Neměl ani moc přátel a stejně je neznám.

Střídám stavy vzteku, lítosti, ponížení, zoufalství. Bolí mě tělo i duše. Dvakrát zajedu k jeho bytu. Bez výsledku. Není a není. Přestávám se vypyatvat sousedů, přestávám bloudit na místa, kam jsme chodili spolu.

„Milenci“ Ivana Měkotová

Kolo dám kamarádce pro její dceru. Už nikdy na něm nechci jezdit. Sedám ke stolu a píši dopis. Plný ošklivých slov. Jsem uražená a nešťastná. Ať vezme Paula čert, když mi neumí zavolat nebo napsat. I kdyby se najednou objevil, už ho nechci. Ani kdyby klekl na kolena a prosil. Tohle se mi přece nedělá. Dopis házím do jeho schránky. Adresu tam pořád má, takže si ho určitě někdy vyzvedne. Tak a je to.

Beru noční směny, abych doma nekoukala do zdi. Nic se mi nechce samotné dělat. Strašně se mi po něm stýská. A tak pracuju, pracuju a myslím, že všechen smutek přepracuju. Moje pracovní úsilí však smu-

tek nepřehluší. Přinese úplně jiný výsledek. Často sloužím s doktorem Rickem. A to hlavně noční služby. Je milý, jemný a pozorný. Nejezdí na kole. Jezdí v Porche. Jezdím s ním. Žádný batoh na zádech, ale kabelka od Guccioho. Žádná helma na hlavu, ale klobouk od Versace. Vzali jsme se na Vánoce. Rok po tom, co mě Paul nevy-světlitelně opustil. Naši jsou z něho pař. Máma se chlubí v práci a kamarádkám, jaké její Markéta udělala štěstí. Nejsem šťastná. Jsem zajištěná a vlastně spokojená. Jen když vidím dvojici na kolech, tak mi divně zatrne. Ještě pořád. Ještě na něj myslím, ale zakazuji si to. Vždyť se ani ne-

obtěžoval mi napsat nebo zavolat. Tak co, že jo?

Rick musí na lékařský kongres v Londýně. Chce, abych jela s ním. Jsem v šestém měsíci těhotenství. Nechce se mi cestovat, ale s příchodem prcka se všechny výlety na čas zastaví. Takže letím s ním. Aspoň si v Londýně pořádně zašopuju. Rick vstává ráno brzo a bere si taxi. Válím se v posteli, prohlížím si rostoucí bříško a promlouvám se synkem. Bohatě posnídáme a pak hurá na nákupy. Dupačky, dudlíky, speciální lahve. Sobě kožené rukavice, mámě něco do kuchyně, tátovi... myšlenka na tátu se přetrhla vej-půl. Stojím a zírám na Paula. On zírá na mě. Nezírá. Hltá mě. Prodáváč dýmek je Paul. Už nechci koupit tátovi dýmku. Chci odejít z toho malého krámků s dýmkami. Nejde to. Zcepeněla jsem. Paul nezcepeněl. Scvrknul se. Jako by ho byla jen půlka. Tak tam stojíme. Zcepeněle a scvrkle.

Jsi těhotná.

Proč jsi mi nebral mobil?

Jsi vdaná?

Volala jsem ti snad tisíckrát.

Kde teď bydlíš?

Všude jsem tě hledala.

Chtěl jsem ti koupit kytku.

To jsem ti nestála ani za pár blbejch slov? Jakou kytku?

Jel jsem na kole pro kytku. Srazilo mě auto.

To kolo, cos mi dal, jsem prodala. Jaký auto? Cože? Srazilo tě auto?

Ano, byl jsem v komatu. Šest měsíců.

Scvrkla jsem se. Je mě jen půlka. Celou tu dobu jsem myslela, že se na mě vykašlal. Vůbec mě nenapadlo, že by se mu mohlo něco stát.

Jsi pořád nádherná.

Proč jsi mi nedal vědět, co se stalo?

Byl jsem v komatu.

Pečovala bych o tebe. Jsem přece zdravotní sestra.

Byl jsem v komatu.

Krámeček s dýmkami se naplnil lidmi. Starý pán v nábl obleku se dožadoval zcela neodbytně, aby mu Paul ukázal dýmku z vitríny. Točí se mi hlava. Potím se. Hlavou mi běží, že jsem sobecký spratek, když jsem celou dobu myslela jen na sebe. Na své neštěstí, že mě Paul opustil. Neopustil mě. To já jsem se na něj vykašlala. A přitom byl v ohrožení života.

Můžeme se sejít? Šeptá Paul přes rameno starého muže a dál mu prezentuje přednosti

drahé dýmky. Vyndávám z kabelky vizitku. Zavolej mi.

Jdu do hotelu. Bulím, polykám slzy. Je mi špatně. Rick volá, že se zdrží s kolegou na drink. Sedím ve vaně, neschopná pohybu těla, jen myšlenky se hýbou velmi překotně. Zase telefon. Paul. Prosí mě o schůzku. Souhlasím. Sešli jsme se v našem hotelu. Už sedí u baru, když přicházím. Prohlíží si mě. Připadám si jako nahá a mám pocit, že břicho mám dvakrát větší, než je. Že jsem aspoň ve dvacátém měsíci. Přecházíme do restaurace. Nebudu jíst, nespokla bych ani sousto. Objednává tedy minerálku. Jediné, co chci vědět, je, jak to tenkrát bylo.

Paul začíná vyprávět. Těšil se, že mi připraví překvapení. Chystal se upéct dort, vygruntoval celý byt, naleštil kolo. Do nového roku a nového života se mnou chtěl vykročit s „čistým štítem“. Už chyběla jen kytk. Sedl tedy na kolo a jel pro kytku. Na křižovatce ho srazilo auto. Víc neví. Probral se až v nemocnici. Za půl roku. Další týdny trvalo, než ho propustili. Měl potíže s pamětí, ale pomalu se vracel do života.

Často se mi o tobě zdálo. I když jsem byl v komatu. Byla jsi pořád se mnou. Volal jsem tě a pořád ti opakoval, jak tě miluji. Sestra mi to vyprávěla a byla strašně zvědavá, jak vypadáš. Říkala, že musíš být anděl, když mi tak pomáháš se vrátit zpět mezi lidi. Bojoval jsem, protože jsem tě zase chtěl vidět. Když jsem se probral, plánoval jsem, co všechno spolu prožijeme. Pak mě propustili. Cestou v taxíku jsem se rozhodl, že tě rychle požádám o ruku a vůbec, celou dobu v taxíku jsem snil. Doklaplo mi to až doma. Našel jsem tvůj dopis. Konečně jsem se postavil nohama na zem, i když se mi klepaly. Byl jsem přes půl roku mimo. NIC jsi o mně nevěděla, netušila jsi. Nikdy jsi nemluvila sprostě, takže ta slova, která jsi mi napsala, mě strašně bolela. Chtěl jsem zpátky do komatu. Doufal jsem bláhově, že si to všechno vysvětlíme. Jel jsem za tebou do nemocnice. Neměla jsi službu. Mobil mi hlásil, že nejsi k dispozici. Na nástěnce u vchodu viselo připíchnuté svatební oznámení. Ten pozlacený kus papíru do světa křičel, že moje láska si bere nějakého doktora. Chtěl jsem zpátky do komatu. Tam jsi byla se mnou a milovala jsi mě.

Brečím nahlas. Číšník nám taktně naznačuje, abychom si přesedli k baru, kde budeme mít větší soukromí. Přesedáme do kouta. Nechci, abys brečela, jen jsem ti chtěl vysvětlit, jak to bylo. Že jsem tě neopustil, naopak.

Je mi to tak líto. Jsem husa, husa. HUSA!

A jsi šťastná? Mění téma rychle Paul, aby

zachránil klid v restauraci. Mlčím. Mám strach, že když otevřu pusku, vyjde vzlyk nebo nějaký nekontrolovatelný zvuk. Podává mi minerálku. Píji.

No, jsem těhotná.

Vidím a gratuluji.

Bude to kluk.

Jsi s manželem šťastná?

Stále mlčím.

Nemůžu mu říct, že bych ho teď nejraději objala a schoulila se mu do náruče, jak jsem to dělávala. Nemohu mu říci, že ho miluji a že s Rickem jsem jen spokojená a zajištěná. Tak se na něj usměju, jak jen to jde. Odsouvám židli a odcházím. Pomalu se šinu k výtahu. Mysli na dítě, mysl na dítě, říká Rick, když jsem emočně vypjatá. Soustředím se tedy na maličkého. Vysvětluji mu, že maminka je teď hodně nešťastná, ale že to brzo přejde.

Nepřešlo. Po návratu z Londýna jen funguju. Jím, spím, oblékám se, svlékám se. Zase se mi nic nechce. Rick to všechno přisuzuje těhotenství. Je milejší, hodnější a štedřejší. Čímž mi pěkně leze na nervy.

Paul mi zavolal v neděli odpoledne. Chci tě vidět. Prosím. Jsem čtrnáct dní před porodem. Vypadám jako slonice a mám jít na schůzku? V žádném případě. Vyškemral na mně aspoň mailovou adresu. Píše mi denně. Nádherný maily. A jestli nejsem šťastná, že si pro nás přijede. A že nás bude milovat. Mě i mého syna. Čte se to moc pěkně a se u toho i pěkně brečí. Začínám pochybovat o správnosti svého rozhodnutí zůstat s Rickem.

Dva dny a dvě noci přemýšlím. Všechno obracím tam a zpět. Víchřice myšlenek a nápadů. Co by bylo, kdyby... Nakonec sedám k mailu. Píši Paulovi. Píši mu všechno. Vracím se k našim začátkům, k přerodu od kamarádů k milencům, ke všem těm krásným chvílím. Nic se nedá vrátit. Píšu, píšu, až se z toho vypíšu. Ulevilo se mi. Hodně. Balím všechny krásné vzpomínky na Paula milence a přítele do pomyslné krabičky. Ovazuji ji imaginární červenou mašličkou a zasouvám ji do skutečného srdce. Bude tam uložená a já se mohu kdykoli podívat, nadzvednout víko a pustit ty nádherné vzpomínky na chvílku vyvětrat. Teď jsme zase kamarádi jako na začátku. Píšeme si k Vánocům a k Velikonocům. K svátku a k narozeninám. Občas si zavoláme. Prostě kamarádi.

Jo..... čtrnáctého prosince se narodil můj maličký. Jmenuje se Paul.

Marie Zajícová

Italský nápad aneb Casanova a Krumbajglová v Bruselu

V létě 2012 jsem trávil dovolenou v Itálii u jezera Lago Maggiore. Nevím ani, jak jsem na ten nápad přišel – asi ten italský vítr, prostě mě napadlo, že jsme kdysi hráli v Horáckém divadle Jihlava, kde jsem před lety působil, jednu velice úspěšnou komorní hru o Casanovi. Taky jsem si uvědomil, že znám dva velmi dobré herce z Czech Inspiration Simonu Pohlovou a Richarda Gadase, kteří by se ideálně hodili do daných rolí. Ten nápad mě nenechával v klidu a po zbytek dovolené jsem přemýšlel, jestli si troufnu na režii a také zda po stěhování ještě doma najdu scénář s různými vpisky, poznámkami i škrty. Ve skříni jsem s velkou úlevou scénář objevil, ale to byl teprve první krok. Druhým krokem byl pokus přesvědčit Richarda i Simonu, zda by se mnou šli do tohoto náročného kusu. Váhali. Neměli se mnou žádné divadelní zkušenosti a jít do takové „klády“ s člověkem, který ještě nerezíroval, to chtělo odvalu. Našli ji a tak začaly týdny a týdny poctivých nacvičování často až do pozdních nocí. S příchodem flétnisty Dalibora Mládenky, zpěváka a kytaristy Jirky Sochora a inspicientky Ireny Neškudlové se vytvořil pevný a obětavý tým. Hlavně Irena

nejspíš vůbec netušila, jaká náročná úloha coby inspicientku na ni čeká. Hra začala mít jasné obrysy a já získával pocit, že jsem vsadil na dobré koně. Z trochu nesmělého Richarda se začal klubat Casanova jako vyšitý a poctivá Simona zdárně vplula do své role a oba byli stále výraznější. Byla radost s nimi pracovat a tak jsme s napětím čekali, zda se naše práce zúročí také u publika při představeních. Ta se konala pod záštitou pana

velvyslance Povejšila, a tak jsme mohli inscenaci provést na ideálním místě na Stálém zastoupení. Myslím, že si celý tým zasloužil při závěrečných aplausech mnohdy až frenetické ovace.

Nerad bych zde zapomněl na někoho, kdo má na úspěšném provedení svoji zásluhu. O hlavních protagonistech Giacomovi a Žofii nelze vůbec pochybovat – klobouk dolů! Byla to také Irena, která napovídala, hlídala přípravu rekvizit, přestavovala podium, dávala na stůl vše potřebné, odnášela, přinášela... Také muzikantům, kteří přinesli do podkresu potřebné erotično, osvětlovači Jirkovi Pohlovi, sdružení Czech fun club, Stálému zastoupení, JM kraji, Kraji Vysočina a nepochybně i Horáckému divadlu Jihlava, které nám velmi ochotně pomohlo při přípravě inscenace. Protože se na obzoru jeví další reprízy v ČR, nezbyvá nám, než si popřát, aby Richard Gadas alias Giacomo Casanova po každém úmrtí, „s ohledem na to, co na nás ještě čeká“, vždy řádně obživil!

Petr Malůšek

© foto Dušan Swalens

Jarní dobrodružství rytíře Jana z Přimdy

Už je to dávno, dávno, co se věž hradu Přimda tyčila do výšky a byla vidět do široka, do daleka. Kolem dokola hradu Přimda, kam až oko dohlédlo, se rozprostíraly zelené, hluboké lesy. Těmi lesy vedla cesta, po které projížděli kupci, procházeli krajánci a pocestní a někdy taky i loupežníci. Tou dobou žil na hradu Přimda moudrý a spravedlivý rytíř Jan.

Zima toho roku byla dlouhá, předlouhá. Cesty byly zaváté sněhem tak hlubokým, že neprojeli ani kupci. A královští jezdci, kteří občas projížděli krajem, se jen stěží prodírali záplavami sněhu. Lesní zvěř se stahovala k lidským příbytkům a snažila se najít něco k snědku. Promrzlý strážný u hradní brány se často dělil o svoji skromnou svačinu s jeleny a divokými kanci, kteří byli úplně krotcí. A rytíř Jan nestačil přikládat do krbu ve své komnatě.

Ale všechno má svůj konec, a tak přece jen po dlouhé době i do kraje pod Přimdou přišlo jaro. Ohlásilo se nejprve zlehýnka, jako když jemně zabrnká na housle. A pak už se ze strání valily potoky a nedaleká řeka Mže sotva stačila pojmut nápor divoké vody.

Toho jarního dne zabouchal na hradní bránu neznámý cizinec v kápi. „Kdo je tam?“ vykřikl strážný, ale tajemný chlapík mlčel. „Dovedte mě za rytířem Janem,“ řekl nakonec, „a rychle, rychle, nebo bude pozdě.“ „Vždyť už jdu, snad nehoří,“ říkal si spíš pro sebe strážný a pomalu otevíral bránu. Cizinec rychle přeběhl nádvoří a stanul tvář v tvář rytíři Janovi.

„Rychle osedlej koně, Jene, na nic se neptej a pojed' za mnou,“ pronesl muž v kápi. „Nemáme moc času. Což jsi zapomněl, co je dnes za den?“ Neznámý ani nečekal na odpověď a spěchal k hradní bráně. „Dnes je přece Velký pátek*,

budou Velikonoce,“ blesklo Janovi hlavou. Potom už jeli cvalem podél řeky Mže, cestou necestou. Bylo slyšet jen dusot koňských kopyt a šumění rozbouřené řeky. Cesta jakoby neměla konce, až přece jen nakonec zastavili pod skalou, ze které vycházela zlatavá záře. Oba jezdci sesedli z koně a cizinec pobídl Jana, aby vyšel do jeskyně. Tam se jim naskytl pohled, ze kterého se až tajil dech: všude kolem byly truhlice se zlatem a drahými kameny a kolem dokola záře, až oči přecházely. „Vezmi si, Jene, tolik zlata, co ho jen uneseš,“ řekl tajemný muž. „Vím, že máš dobré srdce a jsi poctivý člověk, a proto jsem Tě sem zavedl. Ale musíš se rozdělit s dobrými lidmi. A dávej pozor, máš času jen do půlnoci. Pak se skála zavře a otevře se zase až napřesrok.“ To dořekl a zmizel, jako by se zem po něm slehla. Rytíř Jan si nabral z pokladu, co unesl, a spěchal k východu z jeskyně. Skála se za ním vzápětí s hromovým rachotem zavřela a nikdo by nepoznal, že tam na tom místě kdy byla kouzelná jeskyně s pokladem.

Když se Jan vrátil zpátky na Přimdu, nevěřili zbrojnoši svým očím. Jan dodržel slovo, které cizinci dal, a poctivě se rozdělil nejen se zbrojnoši, ale nezapomněl ani na všechny potřebné lidi, kteří bydleli v chaloupkách pod hradem.

A neznámý cizinec? Ten už se v kraji pod hradem Přimdou nikdy neukázel. Marně vyhlížel strážný u brány každý rok před Velikonocemi, jestli na ni zase nezabuší neznámý muž v kápi. Pověst o kouzelné skále, pokladu a dobrém rytíři Janovi si tam ale lidé vyprávějí dodnes.

**Velký pátek je pátek před Velikonočním pondělím. Podle pověstí se v tento den otevírala země, aby na krátkou dobu odhalila své ukryté poklady. Místa, kde se poklady ukrývaly, označovalo světélko, zlatě zářící kvetoucí kapradí, případně otvor ve skále či zdi, z něhož vycházela záře.*

Autor: Jarda Straka
Ilustrace: Jeníček Straka

Společenská rubrika

Milí krajané, nezapomínejte nám včas zasílat zprávy o významných událostech ve Vašem životě.

19. ledna 2014 se narodil **Martin**, syn Petra a Ireny Zárubových, starší sestřička se jmenuje **Adélka**.

13. února 2014 se narodil **Bruno**, syn Borise Kána a Markéty Netušilové.

9. března 2014 se narodil **Maël**, syn Nicolase a Kateřiny Gautierových. Starší bratříčkové se jmenují **Noe a Simon**.

17. března 2014 se narodila **Gaia**, dcera Radoše Horáčka a Veroniky Gomez. Starší sourozenci se jmenují **Tomáš, Vita a Sara**.

Upřímně rodičům i miminkům blahopřejeme a do života přejeme jen vše nejlepší.

9. dubna 2014 oslavil kulaté narozeniny editor Zpravodaje, fotograf **Dušan Swalens**.

30. května 2014 oslaví vzácné 102. narozeniny naše nejstarší krajanka, **paní Ludmila Kupková**.

23. května 2014 oslaví narozeniny pan **Zdeněk Král**.

17. srpna 2014 oslaví kulaté narozeniny bývalá dlouholetá jednatelka Besedy, **paní Zdeňka Makoňová–De Raad**.

Všem oslavencům srdečně blahopřejeme, do dalších let přejeme hodně zdraví a spokojenosti.

Kalendář Českého krajského spolku Beseda:

Jarní dýchánek a beseda o emigraci	Pražský dům avenue Palmerston 16, 1000 Brusel	sobota 17. 5. 2014 od 14:30 h
Fotokroužek	ČŠBH avenue A. Buyl 152, 1050 Brusel	neděle 18. 05. 2014 od 14 h do 16 h Změna vyhrazena.
Průvod a pietní akt na vojenském hřbitově	Garzebekeveldstraat 8660 Adinkerke	sobota 31. 05. 2014 od 10 h do 13 h
Dětský den a grilování v „Lese snů“	« Bois des Rêves » u Ottignies a Wavru	neděle 1. 06. 2014 od 12 h do 19 h
Fotokroužek	ČŠBH Avenue A. Buyl 152, 1050 Brusel	neděle 29. 06. 2014 od 14 h do 16 h Změna vyhrazena.
Společný výlet do Brugg a Gentu	Místo setkání bude upřesněno později.	sobota 27. 9. 2014 a neděle 28. 9. 2014

Zpravodaj vychází čtvrtletně. Členové Besedy dostávají výtisk poštou automaticky, ostatní na požádání. Každý zájemce může dostávat elektronickou verzi Zpravodaje e-mailem, stáhnout si jej též můžete z webových stránek Besedy, www.beseda.be

Příští číslo Zpravodaje vyjde v září 2014, uzávěrka pro vaše příspěvky je 1. srpna 2014.

Pište nám na adresu **spolek@beseda.be**, nebo poštou na:
Český krajský spolek Beseda, 51, rue des Arbalétriers, 1420 Braine-l'Alleud
Telefon: 0032 (0)2 / 384 96 44, Mobil: 0032(0)497 / 92 81 62